

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2007 – 2013 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΔ

Η έκδοση χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Γραφείο Προγραμματισμού
Νοέμβριος 2010

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ
της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κύπρο
οι ίδεες μας, πράξη και ανάπτυξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία	3
Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG III B ARCHIMED, 2000-2006	3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ MED, 2007-2013

Περιγραφή	4
Δυνητικοί Δικαιούχοι	4
Προϋπολογισμός	5
Άξονες Προτεραιότητας, Στόχοι και Ενδεικτικά Έργα	6
Προσκλήσεις	7
Επικεφαλής Εταίρος	8
Επιλεξιμότητα Δαπανών	8
Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών	9
Πιστοποίηση Δαπανών	10
Υποβολή Προτάσεων και Επιλογή Έργων	11
Γενικές Πληροφορίες	13

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ

Άξονες Προτεραιότητας	14
Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Εξακριβωτών	14
Διαχειριστική Αρχή	14
Δυνητικοί Δικαιούχοι	14
Εθνικό Σημείο Επαφής	14
Εθνικοί Πόροι	14
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	14
Κοινή Τεχνική Γραμματεία	15
Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου	15
Φορείς Ιδιωτικού Δικαίου/ Οικονομικοί Φορείς(Economic Operators)	15
Στοιχεία Επικοινωνίας	16

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία

Η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία αποτελεί τον 3^ο Στόχο της Πολιτικής Συνοχής της Ε.Ε. για τη Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 και αφιερώνεται στη διαπεριφερειακή, διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία. Ο Στόχος της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας αντικαθιστά την Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III 2000-2006. Στα πλαίσια του Στόχου 3, η Ευρωπαϊκή Ένωση στοχεύει στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών της Ένωσης συμβάλλοντας έτσι στη μείωση του χάσματος ανάμεσα στις πλούσιες και φτωχές χώρες και περιφέρειες της Ένωσης.

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG III B ARCHIMED, 2000-2006

Κατά την προγραμματική περίοδο 2000-2006 η Κύπρος μαζί με την Ελλάδα, Ιταλία και Μάλτα συμμετείχε στο Διακρατικό Πρόγραμμα INTERREG IIIB, ARCHIMED, το οποίο, συγχρηματοδοτήθηκε από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. Γενικός στόχος του Προγράμματος ήταν η χωροταξική ολοκλήρωση της περιοχής της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Ο γενικός αυτός στόχος περιλάμβανε τρεις ειδικότερους στόχους: τον χωροταξικό σχεδιασμό ο οποίος είχε σκοπό να συμβάλει σε μία πολυκεντρική και αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής, την βελτίωση της πρόσβασης στα Ευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και πληροφορικής καθώς και την προώθηση, βελτίωση και διατήρηση της φυσικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς. Στα πλαίσια του Προγράμματος υλοποιήθηκαν 45 έργα με Κύπριους φορείς κυρίως από τον Δημόσιο Τομέα, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Πανεπιστήμιο Κύπρου και Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας. Υλοποιήθηκαν έργα όπως η δημιουργία και ανάπτυξη κινητού αστικού συστήματος παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η ανάπτυξη νέων φωτοβολταϊκών προϊόντων χαμηλού κόστους, η δημιουργία συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για ακραία καιρικά φαινόμενα και η ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας μεταξύ ιστορικών πόλεων της περιοχής της ανατολικής μεσογείου για την ενθάρρυνση καινούργιων μορφών τουρισμού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ MED, 2007-2013

Περιγραφή

Στη προγραμματική περίοδο 2007-2013 η Κύπρος μαζί με περιφέρειες της Γαλλίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας και Ισπανίας, το Γιβραλτάρ του Ηνωμένου Βασιλείου, την Ελλάδα, τη Μάλτα, και τη Σλοβενία συμμετέχει στο Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας MED. Στο Πρόγραμμα επίσης συμμετέχουν με κονδύλια του Προενταξιακού Μέσου οι υποψήφιες χώρες προς ένταξη στην Ε.Ε., Κροατία, Μαυροβούνιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Αλβανία.

Κύριος Στόχος του Προγράμματος είναι **να καταστεί ολόκληρος ο χώρος της Μεσογείου μία περιφέρεια, ικανή να ανταγωνιστεί τους διεθνείς ανταγωνιστές ώστε να εξασφαλιστεί ανάπτυξη και απασχόληση για τις επόμενες γενιές, η υποστήριξη της εδαφικής συνοχής καθώς και η ενεργή παρέμβαση προς την προστασία του περιβάλλοντος.**

Το Πρόγραμμα εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 21 Δεκεμβρίου 2007.

Δυνητικοί Δικαιούχοι

- **Δημόσιοι φορείς**
(όπως Υπουργεία, Κυβερνητικά Τμήματα)
- **Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης**
(όπως Δήμοι, Κοινότητες και Ενώσεις αυτών)
- **Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου**
(όπως Ημικρατικοί Οργανισμοί, Πανεπιστήμιο και Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Φορείς Επιχειρήσεων και Αναπτυξιακές Εταιρείες)
- **Φορείς Ιδιωτικού Δικαίου / Οικονομικοί Φορείς (Economic Operators¹)**
(όπως Ιδρύματα, Σωματεία και Ιδιωτικές Επιχειρήσεις)

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 1(8) της Κοινοτικής Οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 αναφορικά με τον συντονισμό των διαδικασιών για την ανάθεση συμβολαίων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, 'economic operator' θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσια αρχή ή ομάδα από τέτοια πρόσωπα ή αρχές που προσφέρουν στην αγορά, αντίστοιχα, την εκτέλεση των έργων, προμηθειών ή παροχή υπηρεσιών. Ως εκ τούτου οι κανονισμοί ανταγωνισμού δεν εξαρτώνται από την νομική υπόσταση του κάθε εμπλεκόμενου φορέα αλλά από την φύση της δραστηριότητας που υλοποιείται.

Προϋπολογισμός

Ο Συνολικός Προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται στα 256,6 εκ. ευρώ. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ανέρχεται στο 75% για τα αρχαιότερα κράτη μέλη της Ε.Ε. και στο 85% για τα νέα μέλη όπως φαίνεται και στον Πίνακα που ακολουθεί:

Ποσοστό συγχρηματοδότησης των δράσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Συμμετέχουσες Χώρες (Ε.Ε. + Υποψήφιες χώρες προς ένταξη στην Ε.Ε.)
75%	• Γαλλία: Corse, Languedoc-Roussillon, Provence Alpes Côte d'Azur, Rhône-Alpes • Ελλάδα: ολόκληρη η χώρα • Ηνωμένο Βασίλειο: Γιβραλτάρ • Ισπανία: Andalusia, Aragon, Catalonia, Balearic islands, Murcia, Valencia, Ceuta and Melilla • Ιταλία: Abruzzo, Apulia, Basilicata, Calabria, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardy, Marche, Molise, Umbria, Piedmonte, Sardinia, Sicily, Tuscany, Veneto • Πορτογαλία: Algarve, Alentejo
85%	• Κύπρος: ολόκληρη η χώρα • Μάλτα: ολόκληρη η χώρα • Σλοβενία: ολόκληρη η χώρα
85% (από κονδύλια του Προ-ενταξιακού Μέσου – IPA της κάθε χώρας)	• Κροατία • Μαυροβούνιο • Βοσνία Ερζεγοβίνη • Αλβανία

Άξονες Προτεραιότητας, Στόχοι και Ενδεικτικά Έργα

Θεματικές Προτεραιότητες	Στόχος	Ενδεικτικά Έργα
1. Ενίσχυση της καινοτομίας (€57.957.399 ΕΤΠΑ)	1.1 Διάχυση της καινοτομίας και τεχνογνωσίας 1.2 Ενδυνάμωση της στρατηγικής συνεργασίας φορέων οικονομικής ανάπτυξης και Δημόσιων Αρχών	Δημιουργία διακρατικών δικτύων για την διευκόλυνση της μεταφοράς τεχνολογίας και διάχυσης καινοτόμων πρακτικών και τεχνογνωσίας στις ΜΜΕ Δημιουργία καινοτόμων δράσεων που ενισχύουν την διεθνή διάσταση των ΜΜΕ του χώρου MED
2. Προστασία του Περιβάλλοντος και προώθηση της βιώσιμης εδαφικής ανάπτυξης (€65.685.053 ΕΤΠΑ)	2.1 Προστασία και εμπλουτισμός της φυσικής κληρονομιάς και φυσικού πλούτου 2.2 Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ενέργειας 2.3 Πρόληψη θαλάσσιων κινδύνων και ενίσχυση της θαλάσσιας ασφάλειας 2.4 Πρόληψη και καταπολέμηση των φυσικών κινδύνων	Προώθηση διακρατικών πρωτοβουλιών για τη μείωση της ρύπανσης Υποστήριξη διακρατικών δικτύων για την κεφαλαιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών στην παραγωγή και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Εκπόνηση διακρατικών στρατηγικών και σχεδίων παρέμβασης για καλύτερο συντονισμό και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών για θέματα ναυτιλίας Ανάπτυξη κοινών εργαλείων παρατήρησης, παρακολούθησης και διάχυσης πληροφοριών σε διακρατικό επίπεδο για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
3. Βελτίωση της προσπελασιμότητας και της προσβασιμότητας (€38.638.266 ΕΤΠΑ)	3.1 Βελτίωση των υποδομών μεταφορών και διαμετακομιστικών υποδομών και την προώθηση πολυμέσων 3.2 Υποστήριξη της χρήσης τεχνολογιών πληροφορίας για την καλύτερη πρόσβαση και εδαφική συνεργασία	Δημιουργία διακρατικών συνεργασιών για την προώθηση μέσω μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον Υποστήριξη καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών για βελτίωση της πρόσβασης σε τεχνολογίες πληροφορίας απομονωμένων περιοχών
4. Προώθηση πολυκεντρικής και ολοκληρωμένης ανάπτυξης του χώρου MED (€19.319.133 ΕΤΠΑ)	4.1 Συντονισμός των αναπτυξιακών πολιτικών και βελτίωση της εδαφικής διακυβέρνησης 4.2 Ενδυνάμωση της ταυτότητας και του εμπλουτισμού του πολιτιστικού πλούτου για την καλύτερη ολοκλήρωση του χώρου MED	Διάχυση καλών πρακτικών σε διακρατικό επίπεδο σε σχέση με την χρήση καινοτόμων μέσω σχεδιασμού, μοντέλων ανάπτυξης και συστημάτων παροχής υπηρεσιών σε μικρές πόλεις και αραιοκατοικημένες περιοχές Ενίσχυση των διακρατικών δικτύων για την αξιοποίηση της Μεσογειακής πολιτιστικής κληρονομιάς

Στα πλαίσια υλοποίησης όλων των έργων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οριζόντιες θεματικές προτεραιότητες για το Περιβάλλον, την Καινοτομία και Οικονομική Ανάπτυξη, την Αειφόρο Ανάπτυξη, την Ισότητα των φύλων και τη μη διάκριση.

Προσκλήσεις

Το είδος και τα κύρια χαρακτηριστικά των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που θα προκηρυσσονται στα πλαίσια του Προγράμματος παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Τύπος 1: Traditional Calls for projects	Τύπος 2: Targeted Calls for projects
Θέμα Συνεργασίας	Αφορά τις 4 θεματικές προτεραιότητες και όλους τους στόχους του Προγράμματος.	• Αφορά συγκεκριμένες θεματικές προτεραιότητες και είδος έργων. • Αφορά τα Στρατηγικά Έργα για τα οποία θα καθορίζεται όχι μόνο η θεματική προτεραιότητα, αλλά και ο προϋπολογισμός, και η διάρκεια υλοποίησης καθώς και το είδος συνεταιρισμού που θα εφαρμοστεί.
Κατηγορίες δράσεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν στα πλαίσια των έργων που αφορούν και τα 2 είδη προσκλήσεων	• Καθορισμός και ανάπτυξη διακρατικών στρατηγικών θεσμικών δικτύων • Καθορισμός και ανάπτυξη κοινών συστημάτων και κοινών λειτουργικών εργαλείων • Καθορισμός και ανάπτυξη διακρατικών δικτύων που διασφαλίζουν την συνοχή και συντονισμό των δημόσιων πολιτικών • Διάχυση τεχνολογιών, διαδικασιών, τεχνογνωσίας, καινοτόμων διαχειριστικών συστημάτων σε διακρατικό επίπεδο • Επεξεργασία πιλοτικών εφαρμογών και πειραματικών εργαλείων με διακρατική διάσταση	
Εταιρικό σχήμα	• Οι εταίροι θα πρέπει να προέρχονται από τουλάχιστον 3 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες συμμετέχουν στο Πρόγραμμα MED • Ο Επικεφαλής Εταίρος δεν μπορεί να είναι 'economic operator' • Κανένας Εταίρος δεν μπορεί να συγκεντρώνει περισσότερο από 40% του προϋπολογισμού του έργου • Καμία χώρα δεν μπορεί να συγκεντρώνει περισσότερο από το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου	Θα καθορίζεται στην πρόσκληση και τους όρους εντολής. Επιτρέπουν τον σχεδιασμό μεγάλων εταιρικών σχημάτων ανάλογα με την θεματική προτεραιότητα για την οποία προκηρύσσεται.
Ενδεικτική διάρκεια υλοποίησης έργου	36 μήνες	Θα καθορίζεται στην πρόσκληση και τους όρους εντολής
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός έργου	Ελάχιστο ΕΤΠΑ: 300,000 ευρώ Μέγιστο ΕΤΠΑ: 2 εκ. ευρώ Συστήνεται όπως για τον κάθε εταίρο η συνεισφορά του είναι τουλάχιστο 50.000 ευρώ ή 5% του συνολικού κόστους του έργου (εξαιρουμένων των εταίρων από τις IPA χώρες)	Θα καθορίζεται στην πρόσκληση και τους όρους εντολής

Επικεφαλής Εταίρος

Στο Πρόγραμμα εφαρμόζεται σε επίπεδο έργου η **Αρχή του Επικεφαλής Εταίρου**. Δηλαδή σε κάθε έργο θα υπάρχει ένας Επικεφαλής Εταίρος (Lead Partner), ο οποίος φέρει την συνολική ευθύνη διαχείρισης, επικοινωνίας, εφαρμογής και συντονισμού των δράσεων με τους υπόλοιπους Εταίρους (Project Partners) καθώς και με τη Διαχειριστική Αρχή και την Κοινή Τεχνική Γραμματεία. Ως εκ τούτου ο Επικεφαλής Εταίρος θα πρέπει να έχει επαρκή διοικητική στελέχωση και οικονομικούς πόρους για να μπορεί να υποστηρίξει τη διαχείριση και τον έλεγχο του έργου.

Αναλυτικότερα οι υποχρεώσεις του Επικεφαλής Εταίρου περιγράφονται στο Εγχειρίδιο του Προγράμματος (Implementation Guide) και στη Σύμβαση Χρηματοδότησης (Subsidy Contract) με τη Διαχειριστική Αρχή.

Επιλεξιμότητα Δαπανών

Η επιλεξιμότητα δαπανών ισχύει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, όπως αυτή έχει καθοριστεί στην αίτηση υποβολής της πρότασης. Διευκρινίζεται ότι το προπαρασκευαστικό κόστος, με μέγιστο ποσό 30,000 ευρώ, έχει αναδρομική ισχύ από την 1/1/2007 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του έργου.

Σημειώνεται ότι όλα τα έργα που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του Προγράμματος θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις **30 Ιουνίου 2015**.

Για όλα τα έργα, θα πρέπει να ακολουθείται η Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία Περί Δημοσίων Συμβάσεων, για το Περιβάλλον, την Ισότητα Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και τη Μη Διάκριση.

Επιπλέον οι Κύπριοι εταίροι θα πρέπει να εξασφαλίζουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά συμβατότητας από τις Αρμόδιες Εθνικές Αρχές, οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

- **Δημόσιες Συμβάσεις:** Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας
- **Περιβάλλον:** Τμήμα Περιβάλλοντος
- **Ισότητα Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών:** Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης
- **Μη Διάκριση:** Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών

Προπαρασκευαστικό κόστος – Preparation Cost	Είναι επιλέξιμο μόνο για έργα που εγκρίνονται από την Επιτροπή Επιλογής Έργων και μόνο εάν έχουν πραγματοποιηθεί την χρονική περίοδο από την 1 ^η Ιανουαρίου 2007 μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Μέγιστο ποσό 30.000 ευρώ
Δαπάνες Προσωπικού – Staff Cost	Μισθοί μόνιμου προσωπικού ή προσωπικού που εργοδοτείται από τον Φορέα με σύμβαση και εκτελεί εργασίες σε σχέση με το έργο, περιλαμβανομένου και του κόστους του πρωτοβάθμιου εξακριβωτή στην περίπτωση που η επαλήθευση των δαπανών διενεργείται από προσωπικό του Φορέα (εσωτερικός εξακριβωτής). Συστήνεται όπως οι δαπάνες προσωπικού (μη περιλαμβανομένου του κόστους του πρωτοβάθμιου εξακριβωτή) δεν ξεπερνούν το 40%* του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
Διαχειριστικά Έξοδα - Overheads	Λειτουργικά έξοδα, έξοδα γραφείου, ενοίκια. Τα Διαχειριστικά έξοδα δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 7%* του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
Έξοδα Ταξιδιών και Διαμονής – Missions (travels and accommodation)	Έξοδα ταξιδιών του προσωπικού του Φορέα που προκύπτουν από την υλοποίηση του έργου. Έξοδα ταξιδιών και διαμονής εκτός της περιοχής που καλύπτει το πρόγραμμα MED θα πρέπει να εγκρίνονται εκ των προτέρων από την ΚΤΓ/ΔΑ του Προγράμματος.
Εξοπλισμός - Durable Goods	Έξοδα αγοράς εξοπλισμού ή απόσβεση εξοπλισμού.
Αναλώσιμα – Consumable Goods	Έξοδα αγοράς αγαθών που τείνουν να έχουν διάρκεια ζωής μέχρι ενός έτους και δεν υπόκεινται σε απόσβεση.
Αγορά Υπηρεσιών – Services (other than External Expertise)	Έξοδα αγοράς υπηρεσιών εκτός εξόδων που αφορούν Εξωτερικούς Συνεργάτες
Έξοδα Εξωτερικών Συνεργατών – External Expertise	Έξοδα συμβούλων, εμπειρογνομόνων, εξωτερικών εξακριβωτών (περιλαμβανομένου και εξόδων ταξιδιών τους). Συστήνεται όπως δεν ξεπερνούν το 35%* του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
Έξοδα Προβολής, πληροφόρησης και δημοσιεύσεων – Promotion, information and publication	Έξοδα που αφορούν την δημοσιότητα του έργου στο ευρύτερο κοινό π.χ. ιστοσελίδα, ενημερωτικό υλικό, ημερίδες πληροφόρησης κλπ.
Άλλα Έξοδα - Other	Περιλαμβάνει έξοδα τα οποία δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες (π.χ. εθελοντική εργασία, συνεισφορά σε είδος)

*** Τα ποσοστά αφορούν μόνο τα standard projects. Για τα στρατηγικά έργα τα ποσοστά θα καθορίζονται στην πρόσκληση και τους όρους εντολής.**

Ο Φ.Π.Α θεωρείται επιλέξιμος μόνο εάν δεν είναι ανακτήσιμος.

Πιστοποίηση Δαπανών

Προκειμένου να καταστούν έγκυρες οι δαπάνες, κάθε κράτος μέλος συγκροτεί σύστημα επαλήθευσης δαπανών, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της εγκυρότητας των δαπανών που δηλώνονται για πράξεις οι οποίες υλοποιούνται στην επικράτειά του, και της συμμόρφωσης αυτών των δαπανών και των σχετικών πράξεων προς τους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες.

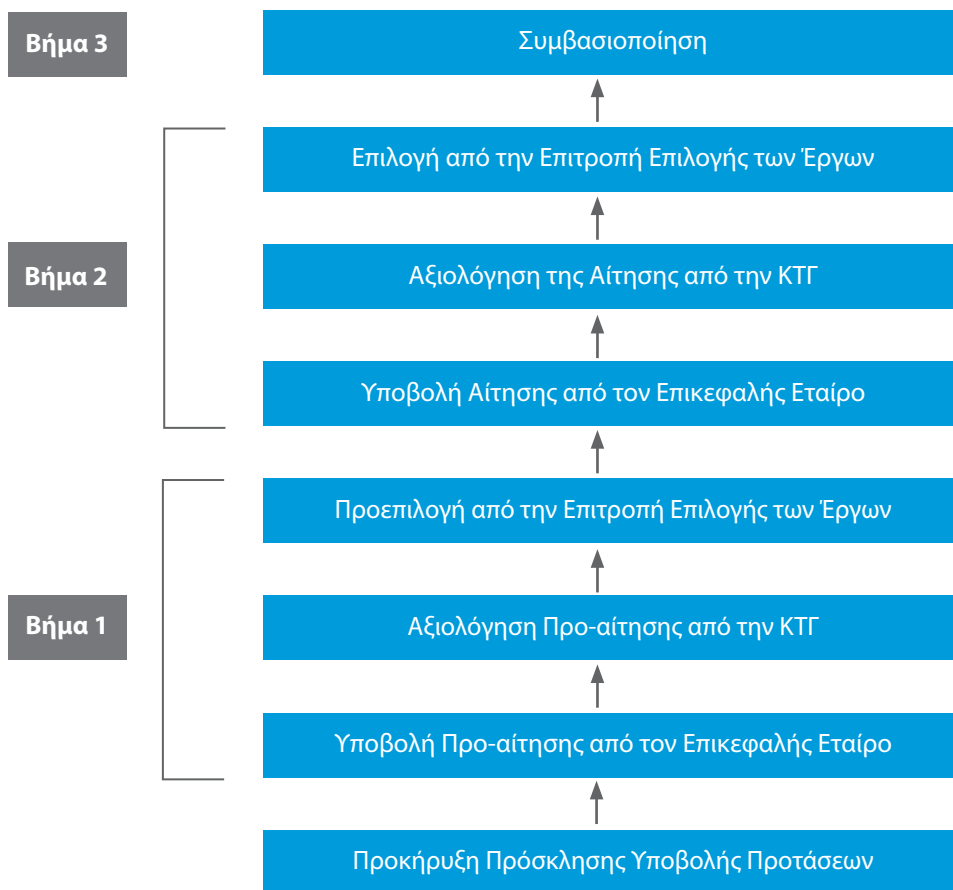
Η Κύπρος έχει επιλέξει να εφαρμόσει ένα αποκεντρωμένο σύστημα όπου οι δικαιούχοι/εταίροι των έργων του Προγράμματος προτείνουν στην Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Εξακριβωτών, που στη περίπτωση της Κύπρου έχει οριστεί το Γραφείο Προγραμματισμού, έναν ανεξάρτητο εξακριβωτή (controller), εξωτερικό ή εσωτερικό που θα διενεργεί τους πρωτοβάθμιους ελέγχους, ο οποίος εγκρίνεται από το Γραφείο Προγραμματισμού πριν την δήλωση των πρώτων δαπανών στην Κοινή Τεχνική Γραμματεία του Προγράμματος. Οι εξακριβωτές θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένα μέλη σε εθνικούς ή διεθνείς αναγνωρισμένους επαγγελματικούς συνδέσμους λογιστών/ελεγκτών.

Η συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ δεν γίνεται προκαταβολικά αλλά εκ των υστέρων αφού υποβληθούν οι πιστοποιημένες δαπάνες και ελεγχθούν από την Αρχή Πιστοποίησης του Προγράμματος. Ως εκ τούτου οι εταίροι πρέπει να προβλέπουν το συνολικό ποσό συμμετοχής τους στο έργο έτσι ώστε να μπορούν να χρηματοδοτούν τις δράσεις τους έγκαιρα.

Υποβολή Προτάσεων και Επιλογή Έργων

Διαδικασία υποβολής προτάσεων, αξιολόγηση, επιλογή, συμβασιοποίηση

Βήμα 1:

Αρχική Ιδέα

- **Η αρχική ιδέα προς υλοποίηση:** υπάρχει βάση δεδομένων στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, www.programmmemed.eu, στην οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστείλουν την ιδέα τους συμπληρώνοντας ειδικό έντυπο, κοινοποιώντας έτσι την πιθανή ιδέα προς υλοποίηση σε δυνητικούς ενδιαφερόμενους.
- **Η αναζήτηση εταίρων προς συνεργασία:** πέραν από την βάση δεδομένων της ιστοσελίδας του Προγράμματος, θα στηρίζεται και από την τακτική διοργάνωση Fora αναζήτησης εταίρων, σε επίπεδο Προγράμματος. Επίσης οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τα Εθνικά Σημεία Επαφής της κάθε χώρας.

Η διαδικασία επιλογής των έργων αποτελείται από 2 στάδια, όπου αρχικά υποβάλλεται προ-αίτηση και στη συνέχεια η αίτηση.

Οι προ-αιτήσεις και αιτήσεις καταρτίζονται σε συνεργασία με τους συμμετέχοντες εταίρους μετά από προσεκτική μελέτη των σχετικών εγγράφων του Προγράμματος τα οποία διατίθενται στην ιστοσελίδα τους Προγράμματος.

Υποβολή Προ-αίτησης

- Υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την λήξη της Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων στην Κοινή Τεχνική Γραμματεία του Προγράμματος. Περιλαμβάνει περίληψη της πρότασης, δηλ. το αντικείμενο της πρότασης και τον προϋπολογισμό, καθώς και επίσημη επιστολή από κάθε Εταίρο σχετικά με την πρόθεση του να δεσμευτεί για την υλοποίηση της πρότασης (Letter of Intent).
- Αξιολογείται από την Κοινή Τεχνική Γραμματεία και η επιλογή γίνεται από την Επιτροπή Επιλογής Έργων. Στην συνέχεια η Διαχειριστική Αρχή ενημερώνει τους Επικεφαλής Εταίρους κατά πόσο οι προ-αιτήσεις των προτάσεων που έχουν υποβάλει έχουν εγκριθεί χωρίς προϋποθέσεις ή με προϋποθέσεις ή απορρίπτονται δίνοντας τις κατάλληλες επεξηγήσεις.

Βήμα 2:

Υποβολή Αίτησης

- Μετά την έγκριση της προ – αίτησης θα πρέπει να υποβληθεί **εντός 3 μηνών** η ολοκληρωμένη Πρόταση έργου.
- Η αίτηση συμπληρώνεται online από τον Επικεφαλής Εταίρο στην Αγγλική γλώσσα ή Γαλλική γλώσσα, με περίληψη ορισμένων σημείων και στην 2η γλώσσα. Αποστέλλεται ηλεκτρονικά και ταχυδρομικά μαζί με όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα. Το αρχείο της αίτησης και πρότυπα των απαραίτητων εγγράφων διατίθενται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.
- Οι υποβληθείσες προτάσεις αξιολογούνται από την Κοινή Τεχνική Γραμματεία του Προγράμματος, καταρτίζεται πίνακας κατάταξης των αξιολογημένων προτάσεων και υποβάλλεται για έγκριση στην Επιτροπή Επιλογής Έργων.
- Η Διαχειριστική Αρχή ενημερώνει τους Επικεφαλής Εταίρους των εγκεκριμένων έργων καθώς και των μη εγκεκριμένων προτάσεων μαζί με έκθεση που εξηγεί τους λόγους της μη επιλογής των προτάσεων τους.

Βήμα 3:

Συμβασιοποίηση

Η Διαχειριστική Αρχή, βάσει των αποφάσεων της Επιτροπής Επιλογής Έργων, συμβάλλεται με τους Επικεφαλής Εταίρους των έργων. (Σύμβαση Χρηματοδότησης / Subsidy Contract)

Τα εγκεκριμένα έργα πρέπει να αρχίσουν να υλοποιούνται μέσα σε διάστημα **2 μηνών** από την ημερομηνία που θα παραλάβει ο Επικεφαλής Εταίρος την υπογεγραμμένη Σύμβαση μεταξύ του και της Διαχειριστικής Αρχής.

Γενικές Πληροφορίες για το Πρόγραμμα

Πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο λειτουργίας, διαχείρισης και υλοποίησης των έργων περιέχονται κυρίως στα πιο κάτω έγγραφα:

- Κανονισμοί: (ΕΚ) 1080/2006, (ΕΚ) 1828/2006, (ΕΚ) 1082/2006, (ΕΚ) 1083/2006
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 284/2009 σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 846/2009 σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006
- Κοινοτική Οδηγία 2001/42/ΕΚ αναφορικά με την αποτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων στο περιβάλλον
- Κοινοτική Οδηγία 2004/18/ΕΚ αναφορικά με την ανάθεση Δημοσίων Συμβάσεων
- Ο Νόμος περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα - Νόμος 12(Ι)/2006 (www.treasury.gov.cy)
- Οδηγός Εθνικών Διαδικασιών προς τους Φορείς που Υλοποιούν Έργα στα πλαίσια των Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
- Εγκύκλιος Γραφείου Προγραμματισμού για το σύστημα πρωτοβάθμιου Ελέγχου των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
- Εγκύκλιος Γραφείου Προγραμματισμού σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (www.structuralfunds.org.cy/edafikisinerghasia)
- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας MED
- Έγγραφα Πρόσκλησης υποβολής Προτάσεων (www.programmemed.eu)

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ

• Άξονες Προτεραιότητας

Το Πρόγραμμα αποτελείται από 4 Άξονες Προτεραιότητας που στην ουσία αποτελούν τις θεματικές ενότητες του Προγράμματος. Κάθε Άξονας Προτεραιότητας αποτελείται από καθορισμένους Στόχους.

• Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Εξακριβωτών

Το Γραφείο Προγραμματισμού έχει οριστεί με Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου ως η Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Εξακριβωτών. Βάση της προαναφερόμενης Απόφασης η Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Εξακριβωτών είναι υπεύθυνη για την έγκριση των εξακριβωτών των έργων, για τη διοργάνωση σεμιναρίων και τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου καθώς και της ποιότητας των επαληθεύσεων.

• Διαχειριστική Αρχή

Ως εκτελεστικό όργανο του Προγράμματος, η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για την διαχείριση και εφαρμογή του. Είναι επίσης υπεύθυνη για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των λειτουργιών του, καθώς και της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του.

• Δυνητικοί Δικαιούχοι

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι οι φορείς οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν πρόταση έργου στα πλαίσια των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του Προγράμματος.

• Εθνικό Σημείο Επαφής

Το Γραφείο Προγραμματισμού με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει ορισθεί ως Εθνικός Συντονιστής (Εθνικό Σημείο Επαφής) για τα Προγράμματα του Στόχου 3 Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Στα πλαίσια των καθηκόντων του ως Εθνικό Σημείο Επαφής το Γραφείο Προγραμματισμού είναι υπεύθυνο, μεταξύ άλλων, για την προώθηση της συμμετοχής των Κύπριων εταίρων στα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας με την παροχή πληροφόρησης για τις δυνατότητες αξιοποίησης των Προγραμμάτων και υποστήριξη των Κύπριων δικαιούχων κατά την προετοιμασία των προτάσεων. Γενικότερα έχει την ευθύνη για την κανονικότητα και νομιμότητα της υλοποίησης των έργων.

• Εθνικοί Πόροι (Εθνική Συγχρηματοδότηση)

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για την Κύπρο στα πλαίσια του Προγράμματος είναι 85%. Το υπόλοιπο 15%, δηλαδή το ποσοστό εθνικής συγχρηματοδότησης, μπορεί να προέρχεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τον Προϋπολογισμό των Τοπικών Αρχών και τον Προϋπολογισμό των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου. Ως εκ τούτου, οι ιδιωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα για χορηγία είτε σε φορέα του δημοσίου, είτε σε φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης, είτε σε οργανισμό δημοσίου δικαίου. Το αίτημα αξιολογείται από τους φορείς και στην περίπτωση που αξιολογηθεί θετικά τότε παραχωρείται χορηγία.

• Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ αποτελεί ένα από τα τρία χρηματοδοτικά μέσα (Ταμεία) μέσω των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει την Πολιτική Συνοχής. Το ΕΤΠΑ παρέχει χρηματοδότηση κυρίως για έργα υποδομής με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την εδαφική συνεργασία στο σύνολο της Ε.Ε.

• Κοινή Τεχνική Γραμματεία

Η Κοινή Τεχνική Γραμματεία (ΚΤΓ) επικουρεί τη Διαχειριστική Αρχή, καθώς και τις Επιτροπές Παρακολούθησης και Επιλογής Έργων στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, δύναται να υποστηρίξει την Αρχή Ελέγχου.

• Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2004/18/ΕΚ θεωρούνται φορείς που πληρούν τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- Να έχουν ιδρυθεί με σκοπό την εξυπηρέτηση αναγκών του δημόσιου συμφέροντος, και να μην έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, και
- Να έχουν νομική υπόσταση (Καταστατικό και νομικό καθεστώς σύμφωνα με την Κυπριακή Νομοθεσία), και
- Είτε να λαμβάνουν χρηματοδότηση κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από το Κράτος, ή περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή να υπόκεινται σε διοικητική παρακολούθηση από τους πιο πάνω οργανισμούς, ή να διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το Κράτος, περιφερειακές ή τοπικές αρχές ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

• Φορείς Ιδιωτικού Δικαίου / Οικονομικοί φορείς (Economic Operators)

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του MED η ιδιωτική συμμετοχή δεν θεωρείται επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Θα μπορεί όμως να συγχρηματοδοτηθεί νοουμένου ότι (α) το 15% του προϋπολογισμού του έργου (εθνική συγχρηματοδότηση) προέρχεται από δημόσιους πόρους (είτε από τον προϋπολογισμό του κράτους, είτε από τον προϋπολογισμό φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης είτε από τον προϋπολογισμό των οργανισμών δημοσίου δικαίου) και (β) οι δραστηριότητες που θα εφαρμοστούν και θα συγχρηματοδοτηθούν θα πρέπει να είναι προς όφελος του έργου και όχι του φορέα που συμμετέχει. Επιπλέον στην περίπτωση των οικονομικών φορέων αποφασίστηκε όπως η συγχρηματοδότηση τους εμπίπτει κάτω από το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) 1998/2006. Σύμφωνα με τον σχετικό κανονισμό το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μια επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών συνεχών οικονομικών ετών ενώ για επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των οδικών μεταφορών δεν επιτρέπεται να υπερβεί τις 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών συνεχών οικονομικών ετών.

Στα πλαίσια του Προγράμματος MED αποφασίστηκε όπως όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις υπόκεινται σε καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας. Για τους υπόλοιπους φορείς η φύση των δράσεων τους θα εξετάζεται από την Κοινή Τεχνική Γραμματεία του Προγράμματος σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν αμφιβολίες κατά πόσον οι δραστηριότητες του φορέα έχουν οικονομικό χαρακτήρα.

Στοιχεία Επικοινωνίας του Προγράμματος

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την αναζήτηση Εταίρων, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τα Εθνικά Σημεία Επαφής κάθε χώρας και για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το Πρόγραμμα μπορούν να επικοινωνούν με την Διαχειριστική Αρχή, την Κοινή Τεχνική Γραμματεία του Προγράμματος και με το Εθνικό Σημείο Επαφής της Κύπρου.

Διαχειριστική Αρχή

Direction Générale Adjointe des Relations Internationales et des Affaires Européennes
Autorité Unique de Gestion MED, Région Provence-Alpes-Côte d'Azur
27, Place Jules Guesde – 13481 MARSEILLE Cedex 20, Phone : 04 88 10 76 14 - Fax : 04 91 57 55 05
aug-med@regionpaca.fr

Κοινή Τεχνική Γραμματεία

Secrétariat technique conjoint MED, Région Provence-Alpes-Côte d'Azur
27, Place Jules Guesde – 13481 MARSEILLE Cedex 20
stc-med@regionpaca.fr

Σημείο Επαφής στην Κύπρο

Γραφείο Προγραμματισμού

Λεωφόρος Βύρωνος 29, 1409, Λευκωσία
Κωνσταντία Κωνσταντίνου
τηλ: 22602949/22602804, fax: 22666810
cconstantinou@planning.gov.cy
www.structuralfunds.org.cy/edafikisinergasia

Γραφεία Πληροφόρησης

Liaison office MED-ENPI Mediterranean Basin
Mercedes Acitores Franzón
Generalitat Valenciana
Regional Ministry on Economy, Treasury and Employment
General Direction of Economy
C/ Cronista Carreres 11, 4º, 46003 Valencia (Spain)
acitores_mer@gva.es
Tel: +34 96 192 26 21, Fax: +34 96 391 19 23

Liaison office MED-IAP
Kirill Dimanopoulos
65 Georgikis Scholis Ave., GR-57001 Pylaia, Thessaloniki
Tel.+30 2310 469 676
kdimanopoulos@mou.gr

Πληροφορίες για τα Εθνικά Σημεία Επαφής κάθε χώρας μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.programmemed.eu/en/contact-info-links/national-contacts-and-info.html>

Το έντυπο αυτό παρέχει βασικές πληροφορίες και δεν είναι εξαντλητικό. Περαιτέρω πληροφορίες για το Πρόγραμμα περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα του Γραφείου Προγραμματισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής www.structuralfunds.org.cy/edafikisinergasia καθώς και στην επίσημη ιστοσελίδα του Προγράμματος www.programmemed.eu